

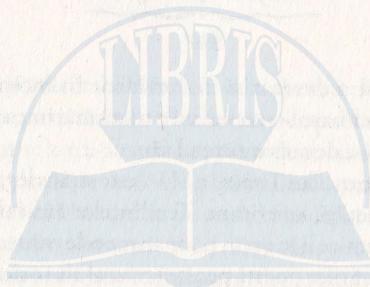
S. L. Clemens
—
Mark Twain

MARK TWAIN

JURNALUL LUI ADAM
ȘI AL EVEI

Traducere din limba engleză
Carmen Pațac

CUPRINS

<i>Cronologie</i>	11
Jurnalul lui Adam și al Evei	13
Ceasul	51
Povestea băiețelului cuminte	56
Alonzo Fitz Clarence. Rosannah Ethelton și iubirea lor cea mare	63
Edward Mills și George Benton	93
O întâmplare ciudată	103
Povestea cu stafia	144
Familia mcWilliams și sistemul de alarmă care te apără de hoți	154
Două povestioare	164
Pașaportul care a întârziat pe drum	181
Fabulă	207
Străinul misterios	210
<i>Referințe critice</i>	345

1906

Publică, într-un tiraj limitat și fără semnătură, eseul filosofic *Ce este omul?*. Apare *Moștenirea de 30 000 de dolari*.

1907

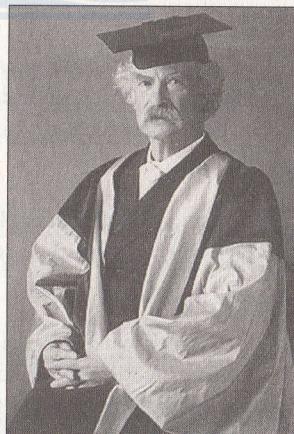
La 26 iunie își decernează, la Oxford, titlul de doctor în litere (conferit și lui Rudyard Kipling etc.).

1908

Vara, se stabilește la Redding (Connecticut), într-o vilă anume construită pentru el de către arhitectul Howells, fiul prietenului său, și botezată Stormfield.

1909

Moare în ziua de 21 aprilie, la Redding.

Mark Twain, la decernarea titlului de doctor în litere din partea Universității Oxford

JURNALUL LUI ADAM ȘI AL EVEI

PARTEA I

FRAGMENTE DIN JURNALUL LUI ADAM

Luni. Creatura asta nouă cu părul lung mă cam încurcă. Îmi dă mereu târcoale și mă urmărește. Nu prea-mi place asta fiindcă nu-s obișnuit cu societatea. Mai bine stătea cu celealte animale... Azi e timp noros, bate vânt de la răsărit. Cred c-o să vină ploaia peste noi... „Noi“? De unde-am scos și cuvântul ăsta? Ah, mi-aduc aminte: îl spune mereu creatura cea nouă.

Marți. Mă tot uit la cascadă. E mare și cred că-i cel mai frumos lucru de pe tot domeniul. Creatura cea nouă îi zice cascada Niagara. De ce, nu prea știu. Pretinde că seamănă cu cascada Niagara, dar ăsta nu-i un motiv. Mi se pare că bate câmpii. Eu unul n-am apucat încă să dau nume la nimic. În schimb, creatura cea nouă dă nume la tot ce-i ieșe-n cale. Eu nici n-apuc să protestez. Și găsește mereu același pretext: că seamănă cu ceva. Să luăm, de exemplu, pasărea Dodo. Zice că, de cum te uiți la ea, nu se poate să nu vezi că seamănă cu pasărea Dodo. Așa că, fără doar și poate, va trebui să poarte numele ăsta. N-am chef să mă enervez pentru atâtă lucru.

Oricum, tot n-ar sluji la nimic. Auzi colo, Dodo! Seamăna aia cu pasărea Dodo cum semăn eu!

Miercuri. Mi-am făcut un adăpost pentru ploaie, dar n-am avut parte de liniște. Creatura cea nouă a venit înăuntru fără s-o cheme nimeni. Când am încercat s-o dau afară, a scos apă pe găurile cu care se uită, pe urmă și șters-o cu dosul labelor și-a făcut zgromotul pe care-l fac celelalte animale când sunt supărate. Tare-aș vrea să tacă din gură, dar vorbește tot timpul. Și asta, la biata creatură, sună ca un fel de bălmăjeală repezită. Nici nu prea știu cum să-i spun. N-am mai auzit niciodată voce omenească până acum, și orice sunet nou și deosebit care se rătăcește în liniștea solemnă a singurătății visătoare din jur îmi rănește auzul și-mi pare o notă falsă. Și sunetul ăsta nou e atât de-aproape! Îl aud lângă umăr, la ureche, întâi într-o parte, pe urmă-n cealaltă. Iar eu sunt obișnuit cu sunete mai mult sau mai puțin îndepărtate.

Vineri. Orice-aș face, creatura o ține pe-a ei și dă nume la toate. Nici nu se sinchisește. Pentru domeniu aveam un nume foarte bun. Sună muzical și drăguț: **GRĂDINA RAIULUI**. Eu îi spun mai departe tot aşa, dar numai pentru mine, nu în public. Creatura cea nouă zice că, de vreme ce peste tot sunt numai păduri, stânci și prieliști frumoase, nu aduce cătuși de puțin cu o grădină. Zice că *seamăna* cu un parc și cu nimic altceva decât cu un parc. Prin urmare, fără să mă consulte, l-a rebotezat **PARCUL CASCADEI NIAGARA**. Mi se pare destul de arbitrar. A și apărut o inscripție:

NU CĂLCAȚI PE IARBĂ.

S-a zis cu traiul meu fericit de odinioară.

Sâmbătă. Creatura cea nouă mănâncă prea multe fructe. Foarte probabil, în curând n-o să ne mai ajungă nici unuia din noi. Iarăși „noi” – cuvântul *ei*. Dar acumă-i și-al meu, de când îl aud aşa de des. Foarte multă ceață de dimineață. Eu unul nu ies pe ceață. Ea iese. Iese pe orice vreme și pe urmă vine înăuntru cu picioarele pline de noroi. Și vorbește. Ce plăcut și liniște era înainte aici!

Duminică. Am scos-o la cap. Ziua asta e din ce în ce mai greu de suportat. În noiembrie trecut a fost aleasă ca zi de odihnă și păstrată ca atare de atunci încoace, înainte aveam șase din acestea pe săptămână. Azi dimineață am prins-o pe creatura cea nouă că încerca să ia mere din pomul cu fructul oprit.

Luni. Creatura cea nouă spune că o cheamă Eva. Merge, n-am nimic împotrivă. Zice că are nume, ca s-o chem când vreau să vină. I-am spus atunci că-i inutil. Cuvântul m-a ridicat evident în ochii ei, fiindcă e într-adevăr un cuvânt pe cinste, care merită să fie repetat, îmi mai zice că nu e o creatură oarecare, e o *ea*, ceea ce-i destul de neconcludent, dar, oricum, pentru mine-i totuna. Puțin îmi pasă ce e. Numai de și-ar vedea de-ale ei și n-ar mai trăncăni atâtă.

Martî. A umplut tot domeniul cu nume execrabile și inscripții respingătoare:

SPRE BULBOANĂ

SPRE INSULA CAPRELOR

SPRE GROTA VÂNTURILOR

Zice că din parc s-ar putea face o stațiune de vară frumușică, dacă ar fi la modă aşa ceva. Stațiune de vară, altă scorneală de-a ei. Numai vorbe fără noimă. Ce-i aia stațiune de vară? Mai bine n-o întreb, că prea are mania explicațiilor.

Vineri. S-a apucat să mă bată la cap să nu mai trec prin cascadă. Ce-o fi rău în asta? Zice că i se face părul măciucă. Mă-ntreb de ce. Aşa am făcut de când mă ştiu. Mi-a plăcut întotdeauna să mă arunc în apa rece. Bănuiesc că pentru asta e făcută cascada. După câte văd, n-are alt rost și trebuie să fi fost și ea făcută pentru ceva. Eva zice că apa aia mare a fost făcută doar pentru decor, ca rinocerul și mastodontul.

Am trecut prin cascadă într-un butoi, dar ei nu i-a plăcut. Pe urmă într-o albie, dar tot degeaba. Am înnotat prin bulboană și în torrentul cascadei înfășurat în frunze de smochin, care au suferit mari stricăciuni. Să te ţii după aia reproșuri peste reproșuri, fiindcă am fost aşa de extravagant. Prea mi se pun bețe-n roate aici. Am nevoie de-o schimbare de decor.

Sâmbătă. Marți noaptea am evadat. După două zile de drum, mi-am construit alt adăpost, într-un loc ferit, și am șters cât am putut urmele pe care le lăsase. Dar m-a urmărit o fieră pe care a îmblânzit-o ea și la care-i spune lup. Ea s-a pus iar să facă zgomotul ăla jalnic și să scoată apă pe găurile cu care se uită. N-am avut încotro și-a trebuit să mă-ntorc cu ea. Sunt hotărât să emigrez din nou când s-o ivi ocazia. Se-apucă de-o mulțime de lucruri

trăsnite: printre altele, studiază de ce animalele numite le și tigri se hrănesc cu iarbă și flori când, spune ea, dinții pe care-i au arată că-s meniți să se mănânce unii pe alții. Asta-i o prostie, pentru că, dacă ar face aşa, ar însemna să se ucidă între ei și ar inaugura astfel aşa numita „moarte“. Iar moartea, din căte am aflat, n-a pătruns încă în parcul ăsta. Ceea ce, în anumite privințe, reprezintă o pierdere.

Duminică. Am scos-o la cap.

Luni. Cred că știu pentru ce-i făcută săptămâna: ca să te poți odihni după truda de duminică. Mi se pare o idee bună... S-a urcat iarăși în copacul ăla. Am aruncat cu bulgări de pământ în ea. Și am dat-o jos de-acolo. Zicea că n-o vede nimeni. O fi crezând c-a găsit o justificare ca să se-aventureze în chestii primejdioase, i-am spus care-i părerea mea. Cuvântul „justificare“ i-a stârnit admirarea și cred că și invidia totodată. E exact cuvântul care-mi trebuie.

Marți. Mi-a spus că e făcută dintr-o coastă de-a mea.

E cel puțin dubios, ca să nu zic altfel. Nu-mi lipsește nici o coastă... E foarte îngrijorată din pricina șoimului ei. Zice că iarba nu-i priește și se teme că n-o să mai aibă cu ce-l ține. Crede c-a fost făcut să mănânce mortăciuni. Șoimul trebuie să se descurce cu ce i se dă. Doar n-o să-ntoarcem toate rânduielile cu susu-n jos numai ca să-i facem lui pe plac.

Sâmbătă. Ieri se privea în iaz, aşa cum face mereu, și a căzut în apă. Mai-mai să se sufoce. Zice c-a fost cât se poate de neplăcut. Asta a făcut-o să compătimească

vietătile care trăiesc acolo și pe care ea le numește pești – pentru că ține-n continuare să dea câte-un nume la toate lucrurile, care nici măcar n-au nevoie de nume, de vreme ce nu răspund la el. Dar nici n-are vreo importanță pentru ea, fiindcă, orice s-ar spune, tot neroadă e. Așa că aseară a scos o grămadă de pești din iaz și i-a adus înăuntru. Mi i-a pus în pat ca să le fie și lor cald. M-am uitat azi la ei din când în când și nu mi se par mai fericiți decât înainte. Doar că stau mai liniștiți. La noapte am să-i dau afară. Nu mă mai culc cu ei, fiindcă sunt lipicioși și nu-i comod să dormi printre ei când n-ai nimic pe tine.

Duminică. Am scos-o la cap.

Martii. Acuma s-a împrietenit cu un șarpe. Animalele celelalte sunt fericite că le lasă-n pace. Făcea tot felul de experiențe cu ele și le săcâia. Cât despre mine, sunt bucuros că șarpele vorbește, așa că am și eu un pic de tihňă.

Vineri. Zice că șarpele o povățuiește să-ncerce fructul din copacul ăla, c-o să se-aleagă cu o educație vastă, desăvârșită și de soi. I-am spus c-o să se mai aleagă cu ceva: o s-aducă moartea pe lume. Mare greșală am făcut. Mai bine-mi țineam gura. Așa, i-am dat o idee: că ar putea să-și salveze șoimul din ghearele suferinței și ar face rost de carne proaspătă s-alunge tristețea leilor și tigrilor. Am sfătuit-o să se țină departe de copac. Mi-a răspuns că nici nu-i trece prin cap. Nu-mi miroase a bine. O să emigrez.

Miercuri. Am trecut printr-o mulțime de peripeții. Aseară am reușit să scap și-am mers călare toată noaptea, cât am putut de repede, ca să ies din parc și să m-ascund

pe vreun alt tărâm, până nu-ncepe vânzoleala. Dar n-a fost să fie-așa. Cam la o oră după răsăritul soarelui, treceam călare peste o câmpie smâlțată cu flori. Mii de animale pășteau, dormeau sau se hârjoneau între-ele ca de obicei. Dintr-odată au început să scoată țipete înfri-coșătoare, într-o clipă, o agitație frenetică a pus stăpânire pe toată întinderea. Fiecare fiară încerca să-și ucidă vecinul. Știam ce se-ntâmplase: Eva mâncase din fructul ăla și moartea își făcuse apariția în lume... Tigrii mi-au sfâșiat calul, fără să le pese că le-am strigat să se potolească, ba mai mult, m-ar fi sfâșiat și pe mine, dacă aș fi rămas pe loc, ceea ce n-am făcut, ci m-am îndepărtat în mare grabă... Am nimerit în locșorul ăsta, afară din parc, unde am dus-o foarte bine câteva zile. Dar m-a găsit. De cum a dat de mine, a și botezat locul Tonawanda. Zice că seamănă cu Tonawanda. De fapt, nu mi-a părut rău c-a venit. Pe-aici nu prea sunt de-ale gurii și ea mi-a adus câteva din merele-alea. A trebuit să le mănânc fiindcă nu mai puteam de foame. Fapta a fost în totală contradicție cu principiile mele, dar constat că principiile nu fac nici cât o ceapă degerată, dacă n-ai burta plină... A venit înfășurată-n crengi și mănuuchiuri de frunze și, când am întrebăt-o ce-nseamnă prostia aia și-am dat să i le smulg și să le-arunc cât colo, a-nceput să chicotească și s-a roșit toată. Nu mai văzusem niciodată una ca asta. Auzi colo, să chicotești și să roșești. Treaba mi s-a părut prostească și nelalocul ei. Mi-a zis c-o să văd și eu în curând cum vine asta. Așa a și fost. Înfometat cum eram, am lăsat